

Retaule de Sant Pere i Sant Andreu

Castellfollit de Riubregós

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Palau Nacional, Parc de Montjuïc, s/n, 08038 Barcelona
Alçada: 482

Coordenades:

Latitud: 41.77607
Longitud: 1.43758
UTM Est (X): 370150
UTM Nord (Y): 4626094

Classificació

Número de fitxa: 08060 - 77
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Objecte
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle: XV
Any: c. 1400
Autoria de l'element: Mestre de Castellfollit
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: El retaule mostra un bon estat general. S'hi observen traces (inactives) de corcs, i tant la pintura com la fusteria mostren algunes llacunes i refaccions que poden ser autoria dels Junyent.

Protecció

Observacions protecció: Conservat a la reserva del MNAC
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Museu Nacional d'Art de Catalunya

Fitxes associades:
[Priorat de Santa Maria](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Xavier Bermúdez López
dc., 13/04/2016 - 02:00

Descripció

Retaule d'estil gòtic italià procedent de l'església de Santa Maria del Priorat. Es tracta d'una pintura amb tremp d'ou sobre fusta, amb pa d'or i full metàl·lic, amb unes dimensions de 294x250x14 cm. Consta de tres carrers i una predel·la. A la part superior central hi ha la crucifixió, amb Jesús, Maria i Joan. A sota, com a figures centrals, hi ha Sant Pere i Sant Andreu vestits com a apòstols, amb toga i cap descobert i amb barba de pescadors. Com a atributs, Sant Pere sosté una clau i Sant Andreu la creu en la que fou martiritzat. Al lateral esquerre hi ha tres cases amb cinc seqüències de la vida de Sant Pere: el Sant parlant amb la criada i amb el gall als peus (negació), al costat dels quals hi ha Jesús instituint Pere com a cap de l'Església; l'escena del Quo Vadis al costat de l'alliberament de la presó Mamertina per part d'un àngel; finalment, la crucifixió del Sant cap per avall. Al lateral dret hi ha tres moments de la vida de Sant Andreu: una escena de pesca on es crida als germans Pere i Andreu com a primers deixebles, amb un castell al fons que simbolitza l'Església que s'està iniciant; la crucifixió en una creu llatina lligat amb cordes; i la llegenda segons la qual un bisbe devot de Sant Andreu fou alliberat de la temptació del diable (vestit de dona) amb el Sant representat com a pelegrí. La predel·la inferior representa, d'esquerra a dreta, Sant Nicolau, Santa Úrsula, Maria (com a verge dolorosa), el Crist sofrent amb els raigs de la resurrecció, Sant Joan evangelista, Santa Caterina d'Alexandria i Sant Joan baptista. L'obra s'atribueix al Mestre de Castellfollit, probablement pertanyent a l'escola dels Serra.

Observacions:

© Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona (2016) Foto: Jordi Calveras El retaule, amb el número d'inventari del MNAC/MAC 15810-CJT, es troba a la reserva RB2 GF, reixa 13.

Història

El retaule es trobava originalment a l'església de Santa Maria del Priorat. Posteriorment (potser rere la desamortització, l'any 1835) fou traslladat a l'antiga Església del Roser, al nucli. El 19 de gener de 1931 fou adquirit per la Junta de Museus, possiblement amb la intermediació dels Junyent, família d'antiquaris i restauradors.

Bibliografia

AMENÓS, Amadeu (1935). "Caires litúrgics i històrics del retaule gòtic de Castellfollit de Riubregós", Butlletí de l'Agrupació fotogràfica d'Igualada, 44, p. 122-123. BORRÀS I QUADRES, Antoni (1935). "Les antigues torres de Castellfollit de Riubregós", Butlletí de l'Agrupació fotogràfica d'Igualada, 44, p. 120-125, p. 120-125, fig.121-124. CASADES I GRAMATGES, Pelegrí (1935). "Retaule de Castellfollit de Riubregós", Butlletí de l'Agrupació fotogràfica d'Igualada, p. 117-119, p. 117-119. CASTELLÀ, Gabriel (1935). "Castellfollit de Riubregós", Butlletí de l'Agrupació fotogràfica d'Igualada, 44, p. 115-116, p. 115-116, fig.115. Catàleg del Museu d'Art de Catalunya (1936). Primera Part: Art Romànic - Art Gòtic - Art del Renaixement - Art Barroc, p. 118, cat. núm 42 (sala XXI). COLL I ROSELL, G. (1994). "La cuina en l'art medieval català", Del rebost a la taula. Cuina i menjar a la Barcelona gòtica, p. 42-45 [catàleg d'exposició]. FARELL, Joan (1994a). Castellfollit de Riubregós. Vol I. Resum històric. Folklore. Llegendes. Tradicions.

Fundació Salvador Vives Casajuana. FOLCH I TORRES, J. (1931). "Les darreres adquisicions del Museu de la Ciutadella", Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona, I, 2, p. 35-38, f.35-38. GUDIOL I RICART, J.; ALCOLEA I BLANCH, S. (1986). Pintura gòtica catalana, p. 115. Llobregós Informatiu, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, 2007, p. 5 RUIZ I QUESADA, F. (2005). "Altres obres de Lleida i de la conca del Segre", L'Art gòtic a Catalunya. Pintura II: El corrent internacional, p. 146-148 , p. 148 RUIZ I QUESADA, F. (2005). "Jaume Cabrera", L'Art gòtic a Catalunya. Pintura II: El corrent internacional, p. 102-111, p. 103; ZARAGOZA PASCUAL, Ernest (1997). Catàleg dels monestirs catalans, p. 69.

Enllaços d'interès:

http://trencadis.diba.cat/downloads/diba:76961?datastream_id=file

